

Άγιος Νικόλαος· ο Άγιος των Θαλασσών

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Στο νοτιοανατολικό άκρο της Μικράς Ασίας, στη πόλη Πάταρα της Λυκίας γεννήθηκε ο άγιος Νικόλαος κατά τον 3ο αι. (χρόνοι διωγμών του Διοκλητιανού και Μαξιμιανού) από ευσεβείς και πλούσιους γονείς που για πολλά χρόνια ήσαν άτεκνοι. Από τη παιδική του ηλικία φάνηκε ότι ο Θεός τον προώριζε για την ζωή της αγιότητας και της αφιερώσεως σ' αυτόν. Το ότι θα γινόταν « εγκρατείας διδάσκαλος» φανερώνει το ότι Τετάρτη και Παρασκευή θήλαζε μόνο μια φορά την ημέρα. Οι γονείς τους τον ανέτρεφαν στην ευσέβεια, την ευλάβεια και τον δίδασκαν τα ιερά γράμματα. Πολύ νωρίς οι χριστιανοί της πόλεως των Πατάρων

θεώρησαν ότι θα ήταν άξιος ποιμένας και ζήτησαν από τον επίσκοπο των Μύρων της Λυκίας να τον χειροτονήσει ιερέα. Τα λόγια του επισκόπου ότι ο Νικόλαος θα ήταν η παρηγοριά για τους πενθούντες, θα είναι καλός ποιμένας που θα επιστρέψει στη πίστη τους πλανεμένους και θα σώσει πολλούς που θα κινδυνεύουν βγήκαν αργότερα αληθινά.

Μετά την χειροτονία του αύξησε την σκληρότητα των πνευματικών του αγώνων με νηστείες, αγρυπνίες και προσευχές συνεχίζοντας να διαπρέπει στη μοναχική ζωή. Μετά τον θάνατο των γονέων του στήριξε με την κληρονομιά της μεγάλης περιουσίας του όσους είχαν ανάγκη κάνοντας κρυφά ελεημοσύνες. Είναι γνωστό το περιστατικό της σωτηρίας από την ατίμωση τριών νεαρών κοριτσιών που ο πατέρας τους ήθελε να εξωθήσει στην πορνεία για να ξοφλήσει τα μεγάλα χρέη του. Τρεις φορές ο Άγιος προσέφερε κρυφά αρκετά χρήματα ώστε να μπορέσουν τα κορίτσια να αποκατασταθούν. Προστάτης των αδικουμένων έσωσε από βέβαιο θάνατο τρεις αθώους πολίτες αρπάζοντας το ξίφος από το δήμιο και τρεις στρατηγούς που συκοφαντήθηκαν άδικα ότι δήθεν ετοίμαζαν στάση σε βάρος του αυτοκράτορα. Οι τρεις στρατηγοί επικαλέσθηκαν τη βοήθεια του Αγίου, ο οποίος εμφανίσθηκε σε όνειρο στον αυτοκράτορα και τον πληροφόρησε για την αθωότητα τους.

Ο Θεός για τις αρετές του του έδωσε την χάρη των θαυμάτων. Πριν γίνει επίσκοπος κατα το ταξίδι προς τους Αγίους Τόπους δυό φορές με την προσευχή του σταμάτησε την τρικυμία που απειλούσε το πλοίο με το οποίο ταξίδευε.

Ο Άγιος Νικόλαος έγινε κατά θαυμαστό τρόπο επίσκοπος. Όταν εκοιμήθη ο επίσκοπος Μύρων και μαζεύτηκαν οι επίσκοποι για να εκλέξουν αντικαταστάτη κάποιος πρότεινε να κάνουν προσευχή για το θέμα της εκλογής. Ο Θεός φανέρωσε σ' ένα επίσκοπο ποιον έπρεπε να εκλέξουν. Θα στέκονταν κοντά στην είσοδο του ναού και όποιος θα έμπαινε σ' αυτόν για να προσευχηθεί αυτός θα ήταν ο νέος επίσκοπος της πόλεως. Παρακινημένος από το Άγιο Πνεύμα ο Νικόλαος πήγε στο ναό για να προσευχηθεί. Εκεί συναντήθηκε με τον επίσκοπο στον οποίον ο Θεός φανέρωσε πως θα γίνει εκλογή. Αυτός τον οδήγησε στους άλλους επισκόπους που τον χειροτόνησαν ενώ τα πλήθη των χριστιανών που εν τω μεταξύ είχαν προσέλθει στο ναό εχάρησαν για την εκλογή.

Ο αγώνας του για τη διάδοση της πίστεως έκανε τους ειδωλολάτρες άρχοντες των Μύρων να τον συλλάβουν, να τον υποβάλλουν σε βασανιστήρια και να τον φυλακίσουν μαζί με άλλους χριστιανούς. Όταν έγινε αυτοκράτορας ο Μέγας Κωνσταντίνος και κατέπαυσε τους διωγμούς απελευθερώθηκε από τὰ δεσμά της φυλακής και επέστρεψε στο ποίμνιο του. Ήταν « μάρτυρας κατά την προαίρεση» χωρίς να χύσει το αίμα του.

Ο Άγιος Νικόλαος έλαβε μέρος στην Α΄ Οικουμενική Σύνοδο που συνεκλήθη το 325 στη Νίκαια της Βιθυνίας από τον Μ. Κων/νο κατά της αιρέσεως του Αρείου. Σύμφωνα με τη παράδοση ο Άγιος Νικόλαος, που ήταν « κανών πίστεως» αλλά και « εικόνα πραότητας» καταλήφθηκε από ιερό ζήλο και τόσο οργίσθηκε από τα βλάσφημα λόγια του Αρείου ώστε τον ράπισε στο πρόσωπο, του έδωσε μια «σφαλιάρα».

Ο Άγιος Νικόλαος δεν κτύπησε τον Άρειο από μίσος αλλά για να τον παιδαγωγήσει και να τον συνεφέρει από την πλάνη. Τα κίνητρα όμως των πράξεων μόνο ο Θεός τα γνωρίζει. Οι άνθρωποι βλέπουν μόνο τις πράξεις.

Όπως γράφεται στο συναξάρι του η πράξη του προκάλεσε την άμεση αντίδραση του παρόντος Μεγάλου Κωνσταντίνου, ο οποίος διέταξε τα όργανα της τάξεως να συλλάβουν τον άγιο να του αφαιρέσουν τα διακριτικά του επισκοπικού του αξιώματος, δηλ. το Ευαγγέλιο και το ωμοφόριο και να τον οδηγήσουν αμέσως στη φυλακή σιδηροδέσμιο. Η δικαίωση του όμως ήλθε το βράδυ της ίδιας ημέρας. Παρουσιάστηκαν ο Χριστός και η Υπεραγία Θεοτόκος και του έδωσαν Ευαγγέλιο και ωμοφόριο. Το πρωί κάποιοι γνωστοί του τον βρήκαν λυμένο από τα δεσμά να φορά ωμοφόριο και να διαβάζει το Ευαγγέλιο. Το έμαθε ο αυτοκράτορας και αμέσως του ζήτησε συγγνώμη και τον αποφυλάκισε.

Ο Άγιος Νικόλαος και όσο ζούσε και μετά την κοίμησή του με θαυματουργικό τρόπο έσωσε πλήθος ανθρώπων που ταξίδευαν με πλοία μαζί με τα πληρώματα των ναυτικών γι' αυτό και θεωρείται προστάτης τους. Όπως γράφει ο βιογράφος του Συμεών: « Η φήμη του πήρε φτερά, πέταξε ψηλά, έτρεχε παντού και αγκάλιαζε τα πάντα, διάβαινε το πέλαγος, τριγύριζε σ' ολόκληρη τη θάλασσα και δεν υπήρχε τόπος που να μην ακούει κανείς τις θαυμαστές επεμβάσεις του». Είναι γνωστή η σωτηρία ανθρώπου που έπεσε στη θάλασσα και που μόλις φώναξε «Άγιε Νικόλαε, βοήθει μοι» βρέθηκε στο σπίτι του ανάμεσα στους δικούς του ενώ τα ρούχα του έτρεχαν ακόμη θαλασσινό νερό. Μια άλλη φορά ναύτες που κινδύνευαν να καταποντιστούν φώναξαν τον Άγιο Νικόλαο και εκείνος εμφανίστηκε και τους είπε: «Με καλέσατε και ήρθα» και πήρε το πηδάλιο στα χέρια του διατάσσοντας τη θάλασσα να γαληνέψει.

«Σήμερα, ιδιαίτερα στον ελληνικό χώρο, δεν υπάρχει βραχονησίδα, νησάκι, μεγαλύτερο νησί, παραθαλάσσια τοποθεσία, αλλά και μακρύτερα από τη θάλασσα, που να να μην έχει ανεγερθεί εικονοστάσι ή ναΐδριο, ενοριακός ναός ή μοναστηριακός ναός προς τιμήν του Αγίου Νικολάου.

Και φυσικά, τόσο το εμπορικό όσο και το πολεμικό Ναυτικό μας έχουν ως προστάτη τους τον αρχιεπίσκοπο Μύρων της Λυκίας, το εικόνισμα του οποίου γεμίζει με την παρουσία και τη χάρη του τις γέφυρες των πλοίων, τις καμπίνες των ναυτικών, τα σπίτια των οικογενειών τους διότι ο άγιος « διασώζει τους αυτώ προστρέχοντας εκ κινδύνων χαλεπών και θανάτου πικρού». (Ε. Π. Λέκκου, Άγιος Νικόλαος, σ. 43).

Ο Άγιος Νικόλαος φτάνοντας σε βαθιά γεράματα κοιμήθηκε μετά από σύντομη ασθένεια. Τάφηκε σε ναό των Μύρων που κτίστηκε προς τιμήν του και που έγινε μεγάλο προσκύνημα. Μέχρι τον 10ο αι. ο τάφος του ανέβλυζε άγιο μύρο θεραπευτικό κάθε ασθένειας. Το 1087 οι σταυροφόροι της Α΄ Σταυροφορίας μετάφεραν το λείψανό του στο Μπάρι της νότιας Ιταλίας.

Ο Άγιος Νικόλαος τιμάται ιδιαίτερα από την Ιερά Μονή του Βατοπαιδίου και εντός του Αγίου Όρους, αφού στην Μονή υπάρχουν δύο παρεκκλήσια αφιερωμένα στον θαυματουργό αυτόν Άγιον, αλλά και εκτός Αγίου Όρους στο Ιερό Μετόχι του Αγίου στο Πόρτο Λάγος. Με την παρουσία μοναχών της Μονής τελούνται καθημερινά οι ιερές ακολουθίες, παρακλήσεις στο ναό του Αγίου Νικολάου, στο ναό της Παναγίας Παντανάσσης αλλά και στο ναό του άλλου μεγάλου και σύγχρονου μας αγίου, του Αγίου Νεκταρίου και πλήθος κόσμου βρίσκει ανακούφιση και παρηγοριά, τόσο από τη γύρω περιοχή, όσο και από άλλες περιοχές της Ελλάδας και το εξωτερικό.

Ο «Νικόλαος, πρέσβυς ων εν γη μέγας, και γης αποστάς, εις το πρεσβεύειν ζει» δηλ. «Ο Νικόλαος που ήταν μεγάλος πρέσβης προς τον Θεό όταν ζούσε, εξακολουθεί και όταν έφυγε από τη γή να πρεσβεύει».

Ταις Αυτού αγίαις πρεσβείαις ο Χριστέ ο Θεός ελέησον ημάς. Αμήν.

Πηγή: Από το βίο του Αγίου Νικολάου.